

Inevitable Choreography*Kaçınılmaz Koreografi*

Sena Başöz

Zilberman İstanbul

16.12.2023-24.02.2024

Texts Metinler

İpek Ulusoy Akgül

Ece Ateş

Maria-Thalia Carras

Sevil Tunaboylu

Translation Çeviri

İpek Tabur (p./syf; 9; 14-19; 28-29, 56-57; iii-iv)

Proofreading Düzelti

İpek Ulusoy Akgül, Ece Ateş

Photos Fotoğraflar

Kayhan Kaygusuz (p./syf; 1; 6-13; 30-31; 33, 35-55)

Sena Başöz (p./syf; i-xii)

Design Tasarım

Gürem Özcan

Printing House Baskı Evi

12. Matbaa

This catalogue is printed 500 copies for Sena Başöz's exhibition titled "Inevitable Choreography" organized by Zilberman between December 16, 2023 – February 24, 2024. This catalogue is published by Zilberman. All rights reserved. No part of this book may be reproduced, translated, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying or recording or otherwise, without the prior written permission of Zilberman.

Bu katalog 16 Aralık 2023 – 24 Şubat 2024 tarihleri arasında Zilberman tarafından düzenlenen, Sena Başöz'ün "Kaçınılmaz Koreografi" adlı sergisi için 500 adet basılmıştır. Tüm hakları saklıdır. Zilberman'ın izni olmadan bu kitabın hiçbir bölümü çoğaltılamaz, çevrilemez, bir erişim sisteminde saklanamaz veya elektronik, mekanik, fotokopi veya kayıt yoluyla başka herhangi bir şekilde iletilemez.

© 2024, Zilberman

ZILBERMAN

Previous page | Önceki sayfa:

The Last Time I Saw the Anchor that Sunk into the Sea and**The Anchor that Came out of the Sea After Two Months***Denize Düşen Çapayı Son Gördüğüm An ve 2 Ay**Sonra Denizden Çıkarılan Çapa, Sena Başöz, 2023*

Soft pastel on paper / Kağıt üzerine toz pastel

29 x 38 cm

Inevitable Choreography

Kaçınılmaz Koreografi

Sena Başöz

Zilberman İstanbul

Contents

İçindekiler

- 9 **Introduction: Inevitable Choreography**
Ece Ateş
- 10 Giriş: Kaçınılmaz Koreografi
Ece Ateş
- 14 ***You've been in the house too long***
On Sena Başöz's practice on the occasion of her exhibition
Inevitable Choreographies
Maria-Thalia Carras
- 22 Evde çok uzun süre kaldın
Kaçınılmaz Koreografi Sergisi Vesilesiyle Sena Başöz'ün Pratiği Üzerine
Maria-Thalia Carras
- 28 ***From Depths to Lightness: Notes on Sena Başöz's Inevitable Choreography***
İpek Ulusoy Akgül
- 32 Derinlerden Hafifliğe: Sena Başöz'ün Kaçınılmaz Koreografi'si üzerine notlar
İpek Ulusoy Akgül
- 56 ***Biographies***
Biyografiler
- 58 **Sena Başöz**
CV
- iii ***Anchor***
Sevil Tunaboğlu
- vii **Demir**
Sevil Tunaboğlu

Inevitable Choreography

Inevitable Choreography focuses on cycles and movement of objects from Sena Başöz's personal archive which brings into mind the movement of the body around these objects across space and time. The artist delves into the relationship between the body, object and time by exploring the movement and the transient perception of the object.

Başöz predominantly works on seeking ways of interacting with what is considered out of reach and experimentally regenerating what is considered lost. In her practice, the artist delves into the body as an archive and movement as a tool to regenerate. She begins questioning movement as a tool for regeneration starting with her performance piece *Slalom* (2022), which investigates how a moving body can activate an institutional archive. Since then, the artist realized that, just like the body, objects also move and this mutual movement could be perceived as a choreography on the concept of impermanence.

An unexpected reunion with a portrait, discarded in the trash two decades ago, compelled Başöz to reflect on the journey of an object. *G., After a Long Stroll* (2023), explores the temporal journey of an object separate from the intention of its creator. Departing from personal stories, Başöz explores the notion *objét trouvé*, that of between the found and the lost, between an active research and a passive alertness, where the experience of *objet trouvé* happens to be, in that same interstice of time and space where the coincidence resides.

Discovering an object often entails its initial loss. Such is the narrative woven into the new work titled *The Last Time I Saw the Anchor that Sunk into the Sea and The Anchor that Came out of the Sea After Two Months* (2023). This artwork encapsulates the mo-

ments surrounding the detachment of an anchor from the boat that the artist was on. Consequently, the anchor, now retrieved, inadvertently lost but subsequently recovered, is presented alongside the drawing, offering a tangible connection to the past, a relic to cling to.

The *objét trouvé* is recurrent throughout the exhibition; Başöz explores this notion not only through found possessions but also as a way of reminiscence of what is left from life. *The Last Letter of a Porcupine* (2023) is an attempt to assemble the purpose of a dead porcupine using its remains that the artist came across during a walk. Observing the left quills of a porcupine, the artist explores not only the journey of an object, but also the life behind it. This exploration prompts us to reconsider the intricate interplay between life, movement and the object itself.

Başöz perceives movement not merely as a fleeting attribute exclusive to the living, but rather as a catalyst for change and displacement even among inanimate objects. The piece *Wind of Things* (2023), artfully draws a parallel between the ponderous, immobile nature of an object and the ethereal force of the wind, crafting a compelling dichotomy between motion and stasis, weightiness and weightlessness. *Inevitable Choreography* reveals the intrinsic relationship between the static and the kinetic, along with what is lost and then found, offering a thought-provoking exploration of the profound transformations that movement can evoke, not only within the living but also within the very essence of objects.

Kaçınılmaz Koreografi

Kaçınılmaz Koreografi Başöz'ün kişisel arşivinde yer alan nesnelerin döngü ve hareketlerine odaklanıyor ve beden bu nesnelere etrafında, mekânlar arasında, zaman içinde hareketini akla getiriyor. Sanatçı beden, nesne ve zaman ilişkisini, nesnenin hareketi ve algı perspektifinin geçiciliği ekseninde araştırıyor.

Başöz pratiğinde kayıp ile yok olanı canlandırmayı ve iyileşmeyi araştırırken ulaşılmaz olanla etkileşime geçmeyi hedefler. Bedeni bir arşiv olarak gören sanatçı, hareketi de iyileşme ve yeniden oluşumun aracı olarak ele alır. 2022 yılında gerçekleştirdiği *Slalom* isimli performansında hareket halindeki bir bedenin kurumsal bir arşivi nasıl harekete geçirebileceğini araştırırken, ilk kez hareketi yeniden oluşumun bir aracı olarak sorgulamaya başlar. O zamandan beri sanatçı bedenin yanı sıra nesnelerin de hareket ettiğini ve bu karşılıklı hareketin geçicilik üzerine bir koreografi olarak algılabileceğini farkederek.

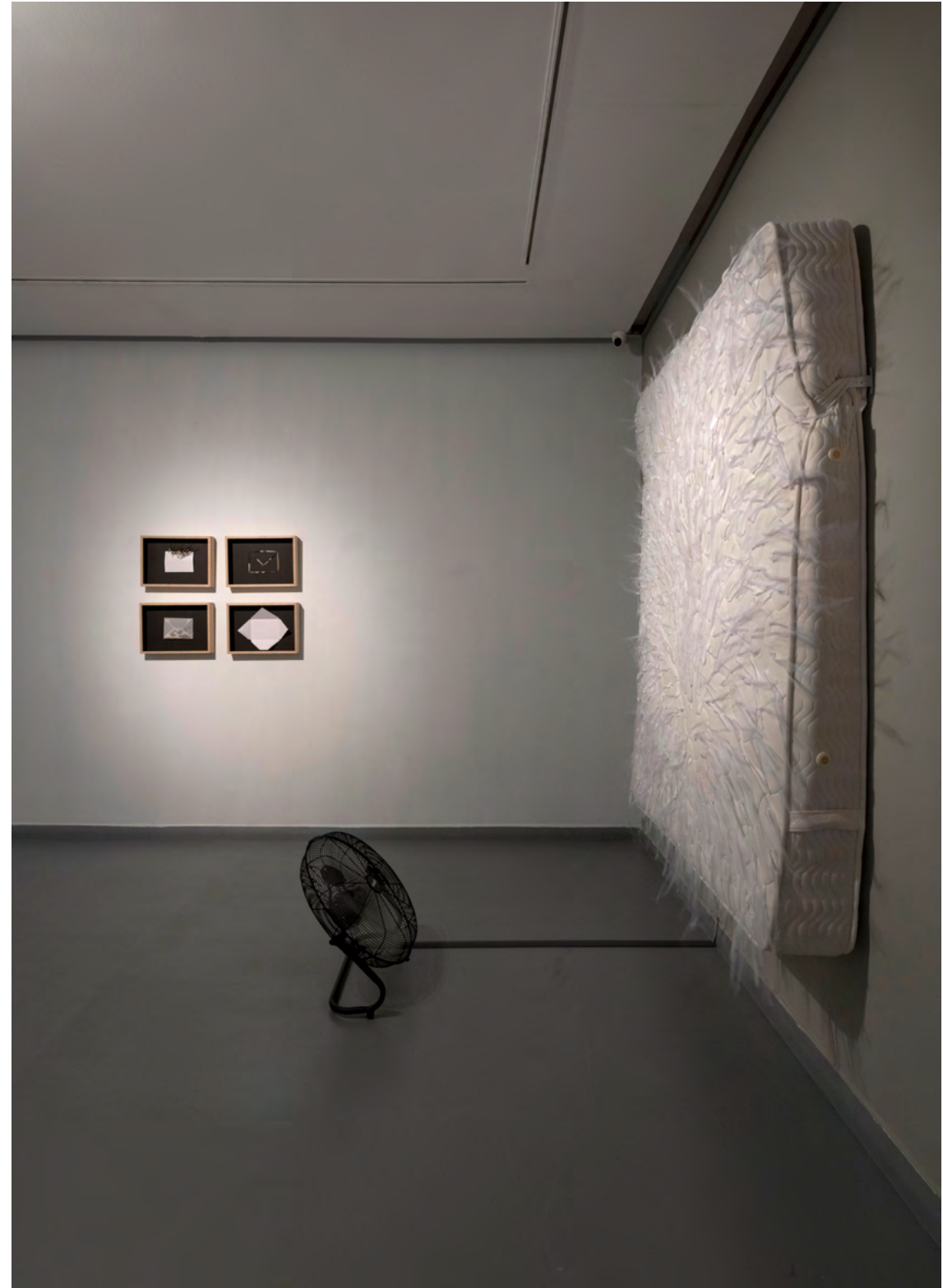
20 yıl önce sanatçı tarafından çöpe atılmış bir portrenin beklenmedik geri dönüşü Başöz'ü nesnenin yolculuğu üzerine düşünmeye sevk eder. *Uzun bir Gezintinin Ardından G.* (2023), bir nesnenin yaratıcısının isteği dışında gerçekleşen zamansal yolculuğunu konu alıyor. Başöz buluntu nesne kavramını kişisel hikaye ve yaşanmışlıklardan yola çıkarak, bir rastlantının ortaya çıkardığı kesişimlerde, bulunan ile kayıp olan, aktif bir arayış ile pasif bir farkındalık arasındaki ikilemlerde araştırıyor.

Bir nesneyi keşfetmek, çoğunlukla onun önce kaybolduğuna işaret eder. *Denize Düşen Çapayı Son Gördüğüm An ve 2 Ay*

Sonra Denizden Çıkarılan Çapa (2023) isimli eserin hikayesi de sanatçının bir taca ile denizdeyken takanın çapasının denizin derinliklerine doğru kaybolmasıyla başlar. Başöz, çapayı son gördüğü anları henüz takadayken resmeder ve geçmişle somut bir bağlantı, tutunulacak bir kalıntı sunar. Aylar sonra Başöz'ün babasının bir arkadaşı tarafından 20 metre derinlikten çıkarılan çapa bu desene eşlik eder.

Bulutnu nesne sergi boyunca kendini tekrar eden bir tema olarak seyircinin karşısına çıkıyor. Sanatçı buluntu nesneyi sadece buluntu eşya olarak değil, yaşamın sonrasında geri kalanlar olarak da ele alıyor. *Bir Oklu Kirpidin Son Mektubu* (2023), sanatçının bir yürüyüş sırasında rastladığı ölü bir oklu kirpiden geriye kalanları kullanarak kirpidin yaşam amacını ortaya koyma girişimidir. Başöz kirpiden geriye kalan okları sadece bir nesnenin yolculuğu olarak değil, bir yaşamın hatırası olarak inceler ve seyirciyi yaşam, hareket ve nesne arasındaki karmaşık ilişkiyi sorgulamaya davet eder.

Başöz hareketi sadece yaşayana ait geçici ve temporal bir özellikten ziyade hareketsiz nesnelere de değişim ve dönüşümün öncüsü olarak görüyor. *Eşyanın Rüzgârı* (2023) isimli buluntu nesnelere oluşan eser, bir nesnenin hareketsiz ve hantal yapısı ile rüzgârın hafif ve otonom gücünü karşı karşıya getiriyor; hareket ile durağanlık, ağırlık ile hafiflik arasında güçlü bir ikilik oluşturuyor. *Kaçınılmaz Koreografi* statik ile kinetik, kayıp ile buluntu arasındaki içsel ilişkileri ortaya çıkararak hareketin sadece canlıya özgü değil, nesnede de döngüsel ve dönüşümsel keşfini sunuyor.

YOU'VE BEEN IN THE HOUSE TOO LONG

On Sena Başöz's practice on the occasion of her exhibition *Inevitable Choreographies*

Maria-Thalia Carras

§

Movement 1: when I first met Sena Başöz we were thinking together about time and acceleration, the contemporary condition of hurtling full speed and head-on into a questionable or dead-end future. In her performance work, *Slalom* (2022), the impenetrable and all-encompassing logic of economic data, ubiquitous in defining the modern (and so on) way of life, was contrasted with the humble movement of human bodies. Three performers slowly 'slalomed' in TAVROS' exhibition space, shifting ever so gently, knees bent to the left and then to the right, as if curving a mountain ski-slope, mimicking a necessary slowing down in order to navigate the deafening pace of space in time. One of the performers read out loud financial data from Piraeus Bank's archives on the modern Greek state's industrial sectors: inputs, outputs, imports, exports, numbers and yet more numbers such as those which form the financial metrics and 'value' of our economies and by extension, as contemporary logic would have it, the sum of our lives. The data – apparently unbiased clinical hard facts, or a portrait if you like of a burgeoning nation state – came into contact with the malleability of soft bodies, with their fragility; irreconcilable with the intransigent economic data. As Başöz herself wrote then about the performance, "we are

Slalom @ TAVROS, Athens, 2022
©Dimitris Parthinos

approaching the future at an accelerated rate whilst the future simultaneously speeds towards us. Technological advancements and human intervention in the environment have capitulated us into a climate crisis, a point of almost no return. We must reconsider the planet as we know it. At this pivotal moment, many communities around the world are looking for forms of regeneration and healing. Could the accumulated knowledge by human beings in archives/collections provide a resource?”.

What then can we learn from these bodies in motion?

Swimming Across I | *Yüzerek Geçmek I*, Sena Başöz, 2009
6'10" video, video still / videodan görüntü

Bodies: bones, muscles, skin, pulsating, breathing, moving through space, withstanding the onslaught of data crunching metrics, searching for a way out, a moment of solace, or in truth just to survive. This search is a common thread throughout Başöz's practice. Oftentimes, bodies are set absurd or irreverent tasks to enact, other times they forfeit a suspension of disbelief, always they seem to be searching for a fresh equilibri-

um, a re-ordering, vis-a-vis the geopolitical, historical and economic hegemonies. Movement is key to Başöz's effort to comprehend this state of impermanence, or as popular scientist Carlo Rovelli, in the hope of explaining the complexity of the mechanics of time, wrote "the entire evolution of science would suggest that the best grammar for thinking about the world is that of change, not of permanence. Not of being, but of becoming¹." Başöz, who frequently features in her own practice, is constantly 'becoming', a becoming that remains restless, unfulfilled, mired in doubt, irony and self-collapse. The movement keeps on, as Başöz pushes herself out in the world whilst simultaneously undermining that very role, raveling and unraveling, who she is and the stories that she has to tell. As Clarice Lispector wrote in one of her short stories, "Sometimes a person sat there being. She didn't have to do. Being was already doing. You could be slowly or a bit fast²".

Slowly or fast?

Movement 2: in the video-documentation of Başöz's recent performance, *The Parade* (2023), five young people nonchalantly walk down the Istiklal Street carrying super-sized architectural elements that resemble theater props referring to key historical periods of the city. I was amused by this new trope, and the thought that Sena was now moving the city with her: transferring her study of constant movement from bodies to things. Like the passers-by on Istiklal, I watched a tenderly bittersweet parade:

Be the Doctor, Practice Nursing | *Doktor Ol, Hemşirelik Yap*, Sena Başöz, 2016
6'24" video, Commissioned by SPOT production fund for Produce 3.
SPOT prodüksiyon fonu tarafından Produce 3 için hazırlanmıştır.

a Corinthian capital, a fractured column, a foundation stone walking the streets. It could almost be a one-liner – a Corinthian capital walks into a bar, meets a fractured column and says... These architectural references to a period when Istiklal was called Grand Rue de Pera, a predominantly Greek and Levantine neighborhood, are in Sena's hands portable and weightless. The parade is both tongue-in-cheek and ill-boding – does the city no longer have historical roots, do these columns mean anything at all nowadays? A brief digression transports me to Thessaloniki, a city in many ways similar to Istanbul, full of loaded referents to empires that have come and gone, leaving no more than archi-

tectural remnants. In a recent political debacle, an Ancient Roman street discovered underground whilst excavating the city for a new metro system, was moved in its entirety (piece by piece) to make way for a city-wide transport system. It's a pity that the Roman walkway was moved surreptitiously undercover, not even as an exuberant parade. A city and its past, uprooted, on the move. We are all, Başöz suggests, displaced, vulnerable, moveable. Is it possible that ruins are also a form of resistance? insisting on staying present, hanging on by hook or by crook despite all odds? or indeed prescient reminders of how tragically broken we all are? As George Simmel wrote on ruins, "For

1 Carlo Rovelli, *The Order of Time*, Penguin Classics

2 Clarice Lispector, *The Departure of the Train*, Penguin Classics

this reason, the ruin strikes us so often as tragic-but not sad- because destruction here is not something senselessly coming from the outside but rather the realization of the tendency inherent in the deeper layer of existence of the destroyed³.

Movement 3: In Başöz's exhibition, *Inevitable Choreography*, at Zilbermann Gallery in Istanbul, she turns her attention to things. Objects from her daily life are planted in the gallery space where they take on an abject appearance, forlorn from their former usage. Her very own bed and two leather sofas are positioned incongruously alongside other objects with very personal references. Başöz's interest in the recuperative quality of archives in the exhibition is transformed into a study in self-archiving – could this then also be a form of self-care? The objects selected are full of personal anecdotes, from an anchor from her father's boat that was lost at sea, and then retrieved; to a series of earlier painted portraits, including one of a former boy-friend which had been thrown away by the artist in the hope of being all-together forgotten, only to appear in auction, bought and thus again retrieved by Başöz herself. These works are a form of repatriation but are also reparative. The past returns, rebounds, is lost and then when found, tries to stitch up the gaps and wounds, formed between then and now: and as such, the cycle of movement and healing continues. Objects in Başöz's exhibition are stoic constants, reminders of a time continuum, displaced and uprooted ruins, markers of time. They remind us of the irreducible thing-ness of things. They also remind us of the pos-

sibility of fresh relationships with the possibility of reparation, as Eve Kosofsky Sedgwick writes on 'paranoid reading', "Hope, often a fracturing, even a traumatic thing to experience, is among the energies by which the reparatively positioned reader tries to organize fragments and part-objects she encounters or creates. Because the reader has room to realize that the future may be different from the present, it is also possible for her to entertain such profoundly relieving, ethically crucial possibilities as that the past, in turn, could have happened differently from the way it actually did⁴." Başöz collects, amasses, archives and rereads her own story through these objet-trouvés, coming to terms with internal fractures, with alternate narratives, and in them the hope of rewriting and rewiring the past and the potential of repairing her future.

In this sense, *Inevitable Choreography* functions as a self-portrait, each work constituting a fragment of an elusive self. A key work consists of a domestic-scaled fan: attached to each blade is a photograph of the artist. As the fan turns, so do her many faces. She is one and all, and of course the inevitable time in between. Never seen for too long, the fan keeps turning.

Stay still, keep turning.

Movement 4: In a recent conversation with Başöz, we talked about a world-wide heightened sense of instability, more specifically the disastrous earthquake in Turkey in 2023 alongside the ensuing insecurity of awakened fault lines that could at anytime

re-affect the whole geographical region. She recalled the urgent movements of the displaced, those who survived, now homeless. The lucky ones. She remembered the reframing of everyday furniture, suddenly on full display, re-used, re-functioned in make-shift homes. Increasing numbers of homeless, as increasing numbers of global refugees. An insidious insecurity of unstable grounds and our collective frailty amplified by political dead-ends and a rising number of conflict zones. At an accelerated pace. Nothing seems safe, if of course it ever did. Movement no longer as a coy metaphor but a stark reality, a need. The displaced furniture in the exhibition, suddenly takes on another reading, the overtones of a warning, that nothing tangible is ever secure. This home sized furniture refers to a predictable and stable modernity that apparently no longer exists. What use is a sofa? We might all be moving soon. The artist's personal furniture seemingly stands still in the gallery space, whilst paper attachments blow off it, fluttering in a breeze. Change. The impression is of being unsettled, the furniture as impermanent presences, and memories of. The furniture takes on the qualities of social relations, as Arjun Apparudai writes, "I have continued to be engaged with the idea that persons and things are not radically distinct categories, and that the transactions that surround things are invested with the properties of social relations. Thus, today's gift is tomorrow's commodity. Yesterday's commodity is tomorrow's found art object. Today's art object is tomorrow's junk. And yesterday's junk is tomorrow's heirloom⁵." These constant transformations in the social value of things, and the fluidity of these changes are also

the traces of the artist's life too: shapeshifting and in constant flux. These objects were hers, are her, at least for today. They are also the ruins of the future.

It's time for us to move on from these ruins. We've been in this house too long.

3 George Simmel, *On Ruins*, Atlantis Press

4 Eve Kosofsky Sedgwick, *Paranoid Reading and Reparative Reading, or You're So Paranoid, you Probably think this Essay is About You*, Duke University Press

5 Arjun Apparudai, *The Thing Itself*, Arts in Circulation

EVDE ÇOK UZUN SÜRE KALDIN

Kaçınılmaz Koreografi Sergisi
Vesilesiyle Sena Başöz'ün Pratiği
Üzerine

Maria-Thalia Carras

§

Hareket 1: Sena Başöz ile ilk tanıştığımında birlikte zaman ve ivme üzerine düşünüyor; şüpheli ya da çıkış yolu olmayan bir geleceğe doğru son sürat ve doğrudan çarpacak gibi savruluyor olma hali üzerine kafa yoruyorduk. *Slalom* (2022) adlı performansında, modern (ve benzeri) yaşam biçimlerini tanımlarken sıkça rastlanan ekonomik verilerin anlaşılması güç ve her şeyi kapsayan mantığı, insan bedenlerinin mütevazı hareketiyle tezatlık oluşturuyordu. Üç performans sanatçısı, TAVROS'un sergi alanında yavaşça 'slalom' yaparak, nazikçe yer değiştiriyorlardı. Sanki dağda yer alan bir kayak pistinde kıvrılarak ilerliyormuş gibi dizlerini önce sola sonra sağa büküyor, zaman içinde mekânın sağır edici hızında yol almak için gereken yavaşlamayı taklit ediyorlardı. Sanatçılardan biri, Piraeus Bankası'nın arşivlerinden modern Yunan devletinin sanayi sektörlerine ilişkin finansal verileri yüksek sesle okuyordu: girdi, çıktı, ithalat ve ihracat rakamlarının yanı sıra ekonomilerimizin finansal ölçütlerini ve 'değerini', ve dolayısıyla, çağdaş mantığa göre, hayatlarımızın toplamını oluşturan rakamlar gibi bir dizi başka rakamı daha... Veriler—görünüşte tarafsız klinik gerçekler ya da tercihinize göre gelişmekte olan bir ulus devletin portresi—inatçı ekonomik verilerle uzlaşması imkansız yumuşak bedenlerin işlenebilirliği

ve kırılabilirliği ile temas ediyordu. Başöz'ün o dönemde bu performans hakkında yazdığı gibi "biz geleceğe hızla yaklaşırken, gelecek de aynı anda bize doğru hızlanıyor. Teknolojik gelişmeler ve insanın çevreye müdahalesi bizi bir iklim krizine, neredeyse geri dönüşü olmayan bir noktaya sürükledi. Gezegenin bildiğimiz halini yeniden düşünmemiz gerek. Bu önemli anda, dünyanın dört bir yanındaki pek çok topluluk yenilenme ve iyileşmenin yollarını arıyor. İnsanoğlunun arşivlerde ve koleksiyonlarda biriktirdiği bilgi bizim için bir kaynak olabilir mi?"

Öyleyse hareket halindeki bu bedenlerden ne öğrenebiliriz?

Tower Nest | *Kule Yuva*, Sena Başöz, 2007
3'37" video, video still / videodan görüntü

Bedenler: kemiklerden, kaslardan, deriden oluşan, nabızı atan, nefes alan, uzayda hareket eden bedenler, ölçü bilimin yoğun hesaplarının saldırısına direnir; bir çıkış yolu, bir teselli anı ya da aslında sadece hayatta kalmak için arayış içindeler. Bu arayış, Başöz'ün pratiğini boylu boyunca kesen ortak bir konu. Çoğu zaman bedenlere canlandırılmaları için absürt ya da ciddiyet içermeyen görevler verilir; bazen de bedenler inançsızlığın askıya alınmasından vazgeçerler; her daim jeopolitik, tarihsel ve ekonomik

hegemonyalar karşısında yeni bir denge, yeni bir düzenleme arıyor gibidirler. Hareket, Başöz'ün bu geçicilik durumunu kavrama çabasının anahtarıdır. Ya da popüler bilimci Carlo Rovelli'nin zaman mekânının karmaşıklığını açıklama umuduyla yazdığı gibi, "bilimin tüm evrimi gösterir ki, dünya hakkında düşünmek için en iyi gramer, kalıcılığın değil değişimin grameridir. Varlığın değil, oluşun grameri."¹ Kendi pratiğinde sıkça görünen Başöz, sürekli olarak 'oluş' halindedir; huzursuz, tatminsiz, şüphe, ironi ve kendi kendini çökertme durumuna saplanıp kalmış bir oluş. Başöz kendini dünyanın dışına iterken, aynı zamanda bu rolün altını oyar, kim olduğunu ve anlatması gereken hikayeleri çözer. Bu sırada hareket devam eder. Clarice Lispector'un kısa öykülerinden birinde yazdığı gibi, "bazen bir insan orada öylece oturarak var olur. Bir şey yapmak zorunda değildir. Olmak zaten yapmaktır. Oluşunuz yavaş ya da biraz hızlı olabilir."²

Yavaş yavaş mı yoksa hızlıca mı?

Hareket 2: Başöz'ün son performansı *Geçit Töreni*'nin (2023) video kaydında beş genç, şehrin önemli tarihsel dönemlerine atıfta bulunan tiyatro dekorlarını andıran büyük mimari öğeleri taşıyarak İstiklal Caddesi'nde soğukkanlılıkla yürüyorlar. Bu yeni mecaz ve Sena'nın artık şehri de kendisiyle birlikte hareket ettirdiği düşüncesi beni neşelendirdi: Sürekli hareket üzerine yaptığı çalışmayı artık bedenlerden nesnelere aktarıyordu. İstiklal'den gelip geçenler gibi ben de şefkat dolu, acı tatlı bir geçit töreni izledim: Bir Korint sütun başı, kırık bir sütun, bir temel taşı sokakta yürüyorlardı. Neredeyse fıkra gibi—

1 Carlo Rovelli, *Zamanın Düzeni*, Tellekt

2 Clarice Lispector, *The Departure of the Train*, Penguin Classics

denli trajik bir şekilde kırıldığımızın öngörülü hatırlatıcıları olarak birer direniş biçimi olmaları mümkün mü? George Simmel'in yıkıntılar üzerine yazdığı gibi: "Bu nedenle yıkıntılar bize çoğu zaman trajik gelir—üzücü değil—çünkü buradaki yıkım anlamsızca dışarıdan gelen bir şey değildir, yıkılanın varoluşunun en derin katmanlarındaki eğilimin gerçekleşmesidir."³

Hareket 3: Başöz Zilberman İstanbul'da yer alan *Kaçınılmaz Koreografi* adlı sergisinde dikkatini nesnelere çeviriyor. Günlük yaşamından nesnelere, galeri mekânına yerleştiriliyor ve burada eski kullanımlarından yoksun, değersiz bir görünüme bürünüyorlar. Kendisine ait yatak ve buluntu üç deri kanepe, kişisel referanslara sahip diğer nesnelere yanında uyumsuz bir şekilde konumlandırılıyor. Başöz'ün sergide arşivlerin onarıcı niteliğine duyduğu ilgi, bir öz-arşivleme çalışmasına dönüşüyor—o halde bu da bir öz-bakım biçimi olabilir mi? Seçilen nesnelere kişisel anekdotlarla dolu; babasının takasının denizde kaybolan ve 2 ay sonra geri çıkarılan çapası; sanatçı tarafından tamamen unutulmuş umuduyla bir kenara atılan, ancak bir müzayedede ortaya çıkıp, satın alınan ve böylece yeniden Başöz'ün eline geçen eski bir erkek arkadaşının portresi gibi bir dizi erken dönem resimleri... Bu eserler sadece geri dönüş biçimleri değil, aynı zamanda onarıcı çalışmalar. Geçmiş geri döner, yeniden canlanır, kaybolur ve sonra bulunduğu, o zaman ve şimdi arasında oluşan boşlukları ve yaraları dikmeye çalışır; böylece hareket ve iyileşme döngüsü devam eder. Başöz'ün sergisindeki nesnelere, meta-

netli sabitler, zamanın sürekliliğinin hatırlatıcıları, yerinden edilmiş ve sökülmiş kalıntılar, zamanın işaretleyicileridir. Bize şeylerin indirgenemez 'şey'liğini hatırlatırlar. Eve Kosofsky Sedgwick'in 'paranoyak okuma' üzerine yazdığı gibi, bize onarımla yeni ilişkilerin olasılığını da hatırlatırlar: "Genellikle parçalayıcı, hatta travmatik bir deneyim olan umut, onarıcı bir pozisyonda konumlanmış okurun karşılaştığı ya da yarattığı parçaları ve parça-nesnelere düzenlemeye çalıştığı enerjiler arasında yer alır. Okur, geleceğin bugünden farklı olabileceğini fark edecek alana sahip olduğu için, geçmişin de gerçekte olduğundan farklı bir şekilde gerçekleşmiş olabileceği gibi son derece rahatlatıcı, etik açıdan hayati önem taşıyan olasılıkları düşünebilir."⁴ Başöz bu buluntu nesnelere aracılığıyla kendi hikayesini toplar, biriktirir, arşivler ve yeniden okur; içsel kırılmalarla, alternatif anlatılarla ve bunlardaki geçmişten yeniden yazma ve yeniden kurma umuduyla ve geleceğini onarma potansiyeliyle yüzleşir.

Bu anlamda, *Kaçınılmaz Koreografi* bir otoportre işlevi görür; her bir iş, elle tutması güç bir benliğin parçasını oluşturur. Anahtar işlerden biri masa üstü bir pervaneden oluşuyor. Pervanenin her bir kanadına sanatçının bir fotoğrafı iliştilirilmiş. Pervane döndükçe, sanatçının yüzleri de dönüyor. Sena, biri ve hepsi—ve elbette aradaki kaçınılmaz zaman. Asla çok uzun süre görünmüyor, yelpaze dönmeye devam ediyor.

Kıpırdamadan dur, dönmeye devam et.

Hareket 4: Başöz ile yakın zamanda yaptığımız bir görüşmede, dünya çapında artan

istikrarsızlık duygusundan, daha spesifik olarak 2023'te Türkiye'de meydana gelen feci depremden ve her an tüm coğrafyayı etkileyebilecek uyanmış fay hatlarının yarattığı güvensizlikten bahsettik. Yerlerinden edilenlerin, hayatta kalanların, şimdi evsiz olanların ivedi hareketlerini hatırladı. Şanslı olanları... Birdenbire ortaya çıkan, derme çatma evlerde yeniden kullanılan, yeniden işlevlendirilen günlük mobilyaların yeni bir bağlama oturmasını hatırladı. Küresel mültecilerin sayısı arttıkça evsizlerin sayısı da artıyor. İstikrarsız zeminlerin sinsi güvensizliği ve toplumun kolektif kırılma duygusunu, siyasi çıkmazlar ve artan sayıda çatışmayla daha da perçinlendi. Gitgide hızlanan bir tempoda... Hiçbir şey güvenli görünmüyor, hiç göründü mü ki... Hareket artık nazenin bir metafor değil, yalın bir gerçeklik, bir ihtiyaç. Sergideki yerinden edilmiş mobilyalar, aniden başka bir okuma sunuyor, somut hiçbir şeyin asla güvende olmadığına dair bir uyarının tonlarına bürünüyor. Bu ev tipi mobilya, görünüşe göre artık var olmayan öngörülebilir ve istikrarlı bir modernliğe işaret ediyor. Kanepe ne işe yarar ki? Yakında hepimiz taşıyor olabiliriz. Sanatçının kişisel mobilyaları galeri mekânında görünüşte hareketsiz dururken, kağıt eklentiler bir esintiyle dalgalanıyor. Değişim... Belirsizliğin izlenimi, geçici varlıklar ve anıları olarak mobilyalar... Arjun Apparudai'nin yazdığı gibi, mobilyalar sosyal ilişkilerin niteliklerini üstleniyor: "Kişilerin ve şeylerin radikal olarak farklı kategoriler olmadığı ve şeyleri çevreleyen hareketlerin sosyal ilişkilerin özellikleriyle donatıldığı fikriyle ilgilenmeye devam ettim. Dolayısıyla, bugünün hediyesi yarının metasıdır. Dünün metası yarının bulunmuş sanat nesnesidir. Bugünün sanat nesnesi yarının hurdasıdır. Ve dünün çöpü yarının yadigarıdır."⁵ Nesnelere

toplumsal değerindeki bu sürekli dönüşümlerin ve değişimlerin akışkanlığı sanatçının hayatının da izlerini taşır: Şekil değiştiren ve sürekli akış halinde olan. Bu nesnelere onundu, oydular, en azından bugün için, aynı zamanda geleceğin kalıntıları.

Bu harabelerden taşınmamızın zamanı geldi. Bu evde çok uzun süre kaldık.

Leap into the Future
Geleceğe Salınmak, Sena Başöz, 2023
Site specific print installation
using images from the Selahattin Giz Collection
Selahattin Giz koleksiyonundan
görseller ile mekana özgü enstelasyon
Commissioned by Yapı Kredi Culture Arts and Publishing.
Yapı Kredi Kültür Sanat ve Yayınları tarafından hazırlanmıştır.

3 Georg Simmel, *On Ruins*, Atlantis Press

4 Eve Kosofsky Sedgwick, *Paranoid Reading and Reparative Reading, or You're So Paranoid, you Probably think this Essay is About You*, Duke University Press

5 Arjun Apparudai, *The Thing Itself*, Arts in Circulation

The Parade | Geçit Töreni, Sena Başöz, 2023
Performance and Installation / Performans ve Yerleşime, 6'30'
Commissioned by Yapı Kredi Culture Arts and Publishing.
Yapı Kredi Kültür Sanat ve Yayınları tarafından hazırlanmıştır.

FROM DEPTHS TO LIGHTNESS: NOTES ON SENA BAŞÖZ'S INEVITABLE CHOREOGRAPHY

İpek Ulusoy Akgül

§

“Inevitable Choreography” brings together a series of Sena Başöz’s early paintings and recent works, produced for this exhibition, building a dialogue with various objects and living beings that entered the artist’s life at different periods and constructing a new narrative through them. The exhibition, which is centered around the cycles and movements of bodies of both living beings and objects, concurrently sheds light on notions of impermanence, synchronization, and spontaneity. The works traverse life and death, movement and stasis, presence and absence, remembering and forgetting. Başöz who has previously appeared as a performer or an active agent in the construction of a performance in *Denizkuşu* (2023), *The Parade* (2023) and *Slalom* (2022), weaves a pattern between the personal and the collective, mourning and liberation through the performative gestures in this exhibition.

When an oil painting portrait young Başöz painted and dumped in trash turns up at an auction 20 years later, the artist begins to reflect deeply on the journey of objects. This seemingly personal but perhaps universal experience, reminding us of the cycles in life that come our way in different forms until they reach completion, not only reactivates

the series titled *G., After a Long Stroll* (2002-2023), but also gives birth to brand new works. In this new exhibition, we come across eight oil paintings hung on the wall in two rows. The portrait that strolls, circulates and returns is displayed in a cargo package with a hole that falls on one of the eyes of the portrait. This eye gazing at the viewer reminds us that what we perceive as lost, hidden, outmoded, or unattainable operates with a sense of mourning beyond linear time.

Found objects are also present in other works in the exhibition. For instance, Başöz’s new work, *The Last Time I Saw the Anchor That Sunk into the Sea and The Anchor that Came out of the Sea Two Months Later* (2023), is inspired by a sea voyage she went on with her artist friend Sevil Tunaboğlu in the summer of 2023. This work reveals the themes of loss, lightness, discovery, and reunion that the separation from another object and the ensuing mourning unfold layer by layer. While on a small wooden boat in Bozburun, Başöz and Tunaboğlu witness and respond, in different ways, to the unexpected plunging of an anchor into the depths of the sea. Başöz visually depicts this event as the anchor disappears Tunaboğlu, on the other hand, observes the artist. Unlike the accidental recovery of the lost painting, the retrieval of the anchor by a diver months after the incident obviously requires effort. The anchor reappears as an installation displayed on the main gallery wall together with the drawing and as another text in the exhibition catalog. The side-by-side presentation of the charcoal drawing documenting the disappearing anchor and the object—the main character of the event—evokes a sense of backwash in the viewer; it is as if what is done is done and we are left with its remains.

Slalom @ Wellcome Collection, London, 2022
©David Sandison

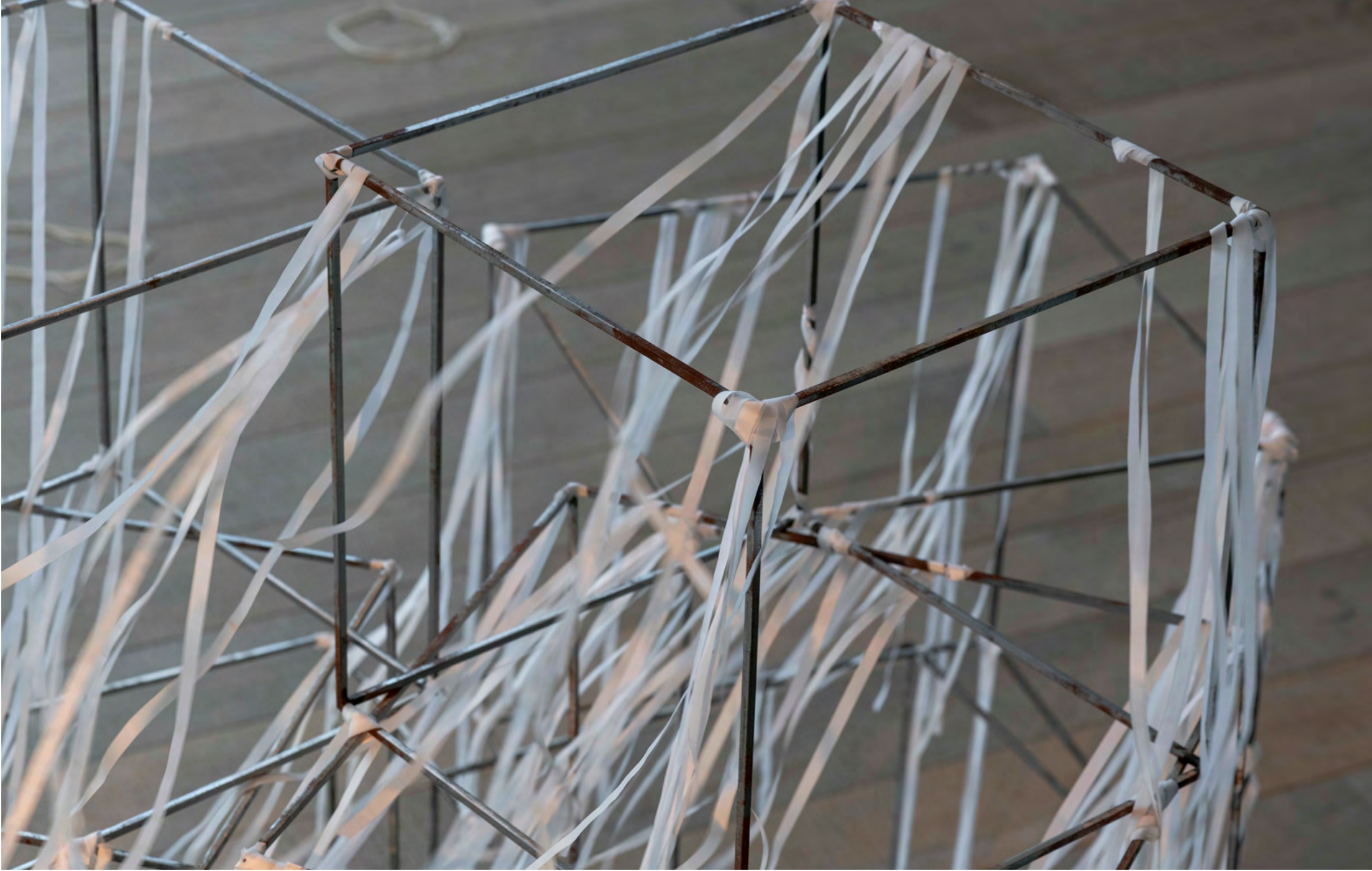
Başöz frequently uses surrealism and fiction to come as close to truth in her works; and her series *The Last Letter of a Porcupine* (2023), which carries the exhibition from the depths of the water to land, touches upon this post-experiential feeling. The sense that we are always missing out something is also present here. In the past, Başöz made use of found organic materials such as bird feathers, human hair, and dried seaweed; and in this work, she transforms the quills of the porcupine. She goes after the quills which this creature probably left on the road following a moment of terror. The remaining quills are perhaps suggestive of an imminent death, but they do not provide us with enough clues as to what really happened to the porcupine. However, the artist’s grasp of death is lucid, and this series consists of (very incisive) letters about the entanglement of life and what we think is the end.

The concepts of movement and motion persist in the artist’s entire practice. They are visible in the installation *The Wind of Things* (2023) as much as in *For So Long* (2023), currently exhibited elsewhere in Istanbul. Like *For So Long*, *The Wind of Things* uses parachute fabrics that are attached to various

pieces of furniture such as chairs, sofas, and a bed hanging on the wall, and the fabrics are blown off by the winds from the fans around them, evoking the notions of movement and motion, which can also be traced in the kinetic sculpture *Personal Portrait* (2023) on which the artist attached her manipulated headshots. *Personal Portrait* is exhibited in the left pocket of the gallery entrance. By rearranging found objects and placing them in various locations in the exhibition space, Başöz navigates the boundaries of curatorial practice, urging us to ruminate on the transience of bodies and their perfectly harmonious dance.

While viewing Sena Başöz’s works in *Inevitable Choreography*, we simultaneously dive deeper and experience the desire to be lighter; just like everyone who seeks healing after a complex trauma in the wisdom of the body. In doing so, the sound of the fans active in the gallery space invites us into a meditative space. The fans’ wind and sound gently surround us; and we gravitate towards the contemplation of the life cycle and the potentials of the concepts of impermanence and emptiness, which now and then stir in us a sense of uncanny.

For So Long | Bunca Zaman, Sena Başöz, 2023
Metal cubes and strips of parachute cloth/variable dimensions
Metal küpler, paraşüt kumaşı, değişken boyutlar
Commissioned by Hara / Hara tarafından hazırlanmıştır.

DERİNLERDEN HAFİFLİĞE: SENA BAŞÖZ'ÜN KAÇINILMAZ KOREOGRAFİ'Sİ ÜZERİNE NOTLAR

İpek Ulusoy Akgül

§

Sena Başöz'ün bir seri erken dönem resimlerini ve bu sergi için üretilmiş son dönem işlerini bir araya getiren *Kaçınılmaz Koreografi*'de sanatçının hayatına farklı dönemlerde giren çeşitli nesnelere ve canlılarla diyalog kurduğuna, bunlar üzerinden yeni bir anlatı kurguladığına şahit oluyoruz. Sergi bedenlerin - hem canlıların hem nesnelere - döngüleri ve devinimlerini merkeze alırken, geçicilik, senkronizasyon ve kendiliğindenlik kavramlarına da ışık tutuyor. İşler yaşamla ölüm, hareketle durağanlık, varlıkla yokluk, hatırlama ve unutmanın içinden geçiyor. Daha önce *Denizkuşu*, *Geçit Töreni* (2023) ve *Slalom* (2022) gibi işlerde performans halinde

Seabird | *Denizkuşu*, Sena Başöz, 2023
2 Channel video installation / 2 kanallı video yerleşmesi, 3'57"

veya bir performansın kurgusunda aktif olarak gördüğümüz Başöz, burada performatif jestler sayesinde kişisel olanla kolektif olanın, yaşla özgürleşmenin arasında bir örüntü oluşturuyor.

Başöz'ün gençliğinde ürettiği ve çöpe attığı bir yağlıboya portrenin 20 yıl sonra bir müzayedede karşısına çıkması, sanatçıyı nesnelere yolculuğu üzerine yoğun bir şekilde düşündürüyor. Hayattaki döngülerin tamamlanana kadar farklı biçimlerde önümüze çıktığını hatırlatan bu (kişisel gibi görünen ama belki de evrensel) tecrübe, *Uzun Bir Gezintinin Ardından G.* (2002-2023) adlı seriyi tekrar aktive ediyor, aynı zamanda da yepyeni çalışmaların doğuşuna vesile oluyor. Başöz'ün yeni sergisinde sekiz adet tuval üzeri yağlı boya, duvarda iki sıra halinde karşımıza çıkıyor. Dolaşıp, devinip geri gelen portre ise kargo paketinde sadece portrenin bir gözüne denk gelen bir delikle sergileniyor. İzleyiciye bakan bu göz adeta kayıp, saklı, zaman aşımına uğramış veya ulaşılmaz sanılanın yas duygusuyla lineer zamanın ötesinde işlediğini bizlere anımsatıyor.

Buluntu nesnelere sergideki diğer işlerde de kendini gösteriyor. Örneğin Başöz'ün sanatçı dostu Sevil Tunaboylu'yla 2023 yazında yaptığı bir deniz seyahatinden beslenen yeni işi - *Denize Düşen Çapayı Son Gördüğüm An ve 2 Ay Sonra Denizden Çıkarılan Çapa* (2023) - başka bir nesneyle ayrılığın ve nesneye duyulan yasın katman katman açtığı kaybolma, hafifleme, keşif ve kavuşma temalarını göz önüne seriyor. Başöz ve Tunaboylu'nun geçtiğimiz yaz Bozburun'da bir takayla çapanın beklemedikleri bir anda denizin derinliklerine dalmasına sanatçılar farklı biçimlerde şahitlik eder ve cevap verirler. İlk başta bu olayı çapa gözden kaybolurken resmeder, Tunaboylu ise sanatçı dostunu izler. Bu ana olaydan aylar sonra çapanın aynı

Bir Oklu Kirpinin Son Mektubu | *The Last Letter of a Porcupine*, Sena Başöz, 2023
Installation: 4 pieces of collages made of paper and porcupine quills
Yerleştirme: 4 adet kağıt ve kirpi oklarından yapılmış kolaj, 32 x 44 cm

yere dalan bir dalgıç tarafından çıkarılması kaybolan portrenin kendiliğinden geri gelmesinden farklı olarak elbette ki çaba gerektirir, ancak desenle beraber ana duvarda sergilenen yerleştirme ve sergi kataloğunda yer alan bir diğer metin olarak karşımıza yeniden çıkarlar. Gözden kaybolan çapayı füzenle belgeleyen desen ve olayın ana karakteri olan nesnenin birlikte sergilenmesi izleyicide bir sonrasılık hissi uyandırır, adeta olan olmuş ve bize kalıntıları kalmıştır.

İşlerinde hakikate yaklaşmak için sürrealizm ve kurguyu sıkça kullanan Başöz'ün sergiyi suyun derinliklerinden toprağa taşıyan *Bir Oklu Kirpinin Son Mektubu* (2023) adlı serisi de bu yaşanmışlık sonrası duygusuna dokunur. Bir şeyler kaçırdığımızı dair his bu-

rada da mevcuttur. Geçmişte kuş tüyü, insan saçı, kurumuş yosun gibi buluntu organik malzemelerden yararlanan Başöz, bu çalışmada oklu kirpinin oklarını işlerine dahil eder. Bu canlıların muhtemelen yaşadığı bir terör anının sonucu yolda bıraktığı oklarının peşinden gider. Geride kalan oklar belki yakında gerçekleşen bir ölümün göstergesidir ancak kirpiye ne olduğuna dair bize yeteri kadar ipucu vermez. Ancak sanatçının ölümü kavrama çabası berraktır ve bu seri yaşamın ve sonu sandığımızın dolanıklığına dair yazılmış (pek sivri) mektuplardan oluşur.

Öte yandan hareket ve devinim kavramları sanatçının pratiğinde süreklilik arz eder. *Eşyanın Rüzgarı* (2023) adlı yerleştirmede, İstanbul'da halen gösterimde olan *Bunca*

Zaman (2023) işine benzer olarak, çeşitli mobilyalara - sandalyeler, kanepeler ve duvara asılı bir yatak - bağlanmış olmalarına rağmen çevresindeki fanlar sayesinde paraşüt kumaşlarının uçuşmasında, girişte sol cepte konumlanan, sanatçının manipüle edilmiş vesikalıklarının üzerine yapışık olduğu *Kişisel Portre* (2023) adlı kinetik heykelin döngüsünde de görünürdür. Buluntu nesnelere yeniden aranje ederek sergi mekanının çeşitli konumlarına yerleştirerek küratöryel pratiğin sınırlarında gezen Başöz, bedenlerin geçiciliği ve mükemmel ahenkteki dansı üzerine düşündürür.

Sena Başöz'ün *Kaçınılmaz Koreografi*'deki işlerini tecrübe ederken hem derinlere dalıyoruz, hem sanatçıyla beraber hafiflemeyi arzuluyoruz, kompleks travma sonrası iyileşmeyi beden bilgeliğinde arayan diğer herkes gibi. Bunları yaparken galeri mekanında aktif olan fanların sesi bizi adeta meditatif bir alana davet ediyor. Fanların oluşturduğu rüzgar ve ses bizi usulca sarmalıyor, yine zaman zaman içimizde tekinsizlik hissi uyandıran geçicilik ve boşluk kavramlarının potansiyellerine ve hayat döngüsünün tefekkürüne doğru bir yol alıyoruz.

Right / Sağ:
Autoportrait | *Kişisel Portre*, Sena Başöz, 2023

Vintage fan and acrylics over photographs
Buluntu vantilatör ve fotoğraf üzerine akrilik
Variable dimensions / Değişken boyutlarda

Wind of Things; 4 chairs
Eşyanın Rüzgarı; 4 sandalye, Sena Başöz, 2023

Installation; found furniture, fans, parachute fabric
Yerleştirme; buluntu mobilyalar, vantilatör, paraşüt kumaşı
Variable dimensions / Değişken boyutlarda

Wind of Things; the artist's bed
Eşyanın Rüzgarı; sanatçının yatağı, Sena Başöz, 2023

Installation; found furniture, fans, parachute fabric
Yerleştirme; buluntu mobilyalar, vantilatör, paraşüt kumaşı
Variable dimensions / Değişken boyutlarda

**The Last Time I Saw the Anchor that Sunk into the Sea and
The Anchor that Came out of the Sea After Two Months**
*Denize Düşen Çapayı Son Gördüğüm An ve 2 Ay
Sonra Denizden Çıkarılan Çapa*, Sena Başöz, 2023

Installation; anchor, iron chain, rope, soft pastel on paper
Yerleştirme; çapa, demir zincir, halat, kağıt üzerine toz pastel
Variable dimensions / Değişken boyutlarda
Drawing / desen: 29 x 38 cm

Wind of Things; brown sofa set

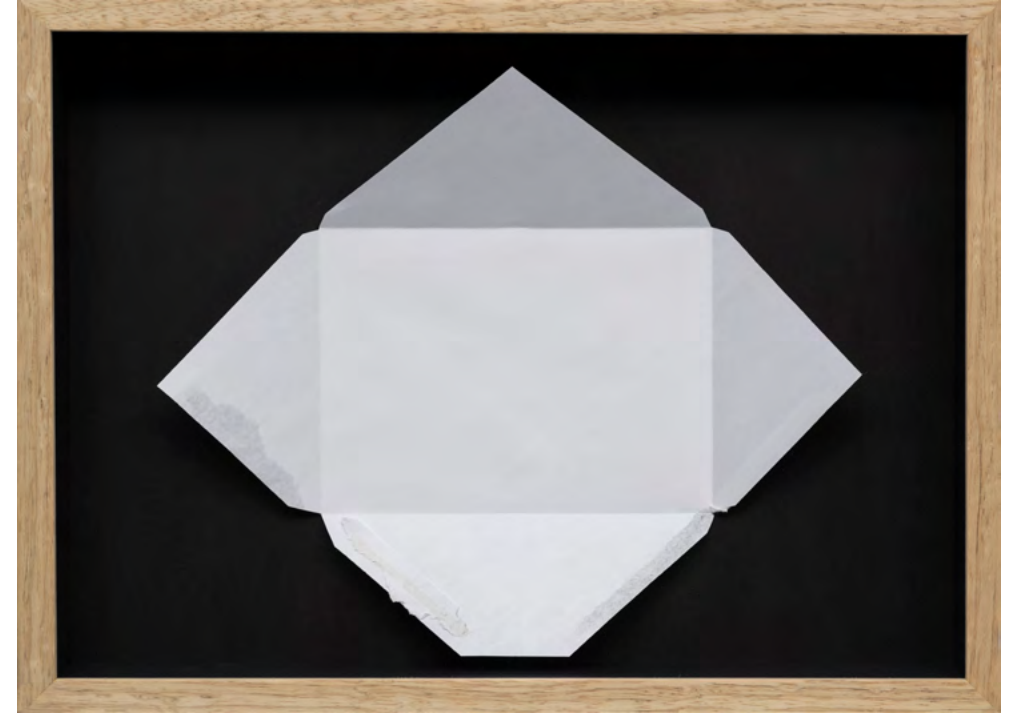
Eşyanın Rüzgarı; kahverengi koltuk takımı, Sena Başöz, 2023

Installation; found furniture, fans, parachute fabric

Yerleştirme; buluntu mobilyalar, vantilatör, paraşüt kumaşı

Variable dimensions / Değişken boyutlarda

The Last Letter of a Porcupine | *Bir Oklu Kirpinin Son Mektubu*, Sena Başöz, 2023

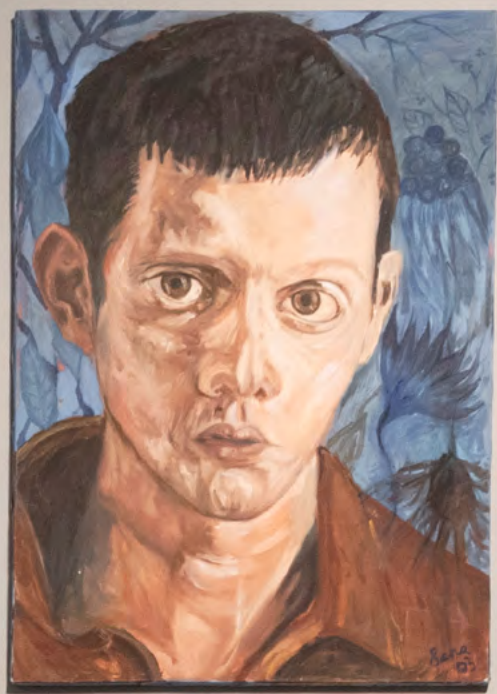
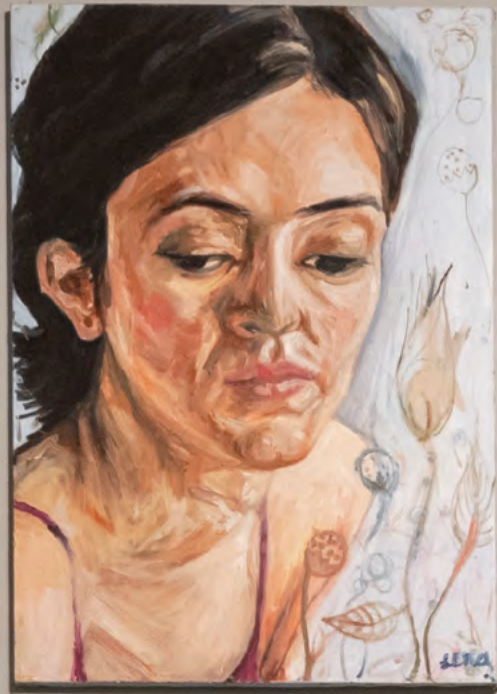
Installation; 4 pieces of collages made of paper and porcupine quills
Yerleştirme; 4 adet kağıt ve kirpi oklarından yapılmış kolaj, 32 x 44 cm

Farewell to my Armour | *Zirhıma Veda*, Sena Başöz, 2023

Wall installation; found porcupine quills
Duvar üzerine yerleştirme; buluntu kirpi okları
Variable dimensions / Değişken boyutlarda
70 x 50 cm

G., After a Long Stroll | Uzun bir Gezintinin Ardından G., Sena Başöz, 2023

8 pieces of oil on canvas made in 2002-03, variable dimensions
2002-03 yılında yapılmış 8 adet tuval üzerine yağlı boya, değişken boyutlarda
70 x 50 cm (each / her biri)

Biographies

Biyografiler

Maria-Thalia Carras is a visual arts curator, writer and film-producer based in Athens. In 2004 she co-founded locus athens, a nomadic contemporary arts initiative that over a period of 15 years curated exhibitions, commissioned new works, talks, screenings, educational programs and publications for public spaces of Athens. In 2019 she co-founded TAVROS, in the eponymous neighbourhood of Athens, a leading arts institution in Athens that fosters dialogue, inter-regional connectivity, and brings together divergent micro-communities whilst tackling vital social and political issues. In 2023 TAVROS was one of five global institutions that was awarded an Outset Impact Grant for their contribution to contemporary arts with a social impact.

She has also produced artists' films, such as Naeem Mohaiemen's *Tripoli Canceled*, short-listed for the 2018 Turner Prize, and Didem Pekün's *Araf*, recipient of the 2019 Sarajevo Film Festival's Humanitarian Prize as well as *Disturbed Earth* (2021) by the same artist. In 2021 she served as a member of the jury of the 23rd Thessaloniki documentary film festival.

Her interests lie in thinking about the politics of public space, the juncture between contemporary art and moving images, ecological activism, and fostering artistic networks in the broader geographical region. In 2023 she curated the 8th Thessaloniki biennial, *Being as Communion*, based on these thematics.

Küratör, yazar ve film yapımcısı olan **Maria-Thalia Carras** Atina'da yaşıyor. 2004 yılında, 15 yıl boyunca Atina'nın kamusal alanları için sergiler, yeni işler, konuşmalar, gösterimler, eğitim programları düzenleyen ve pek çok yayın çıkaran göçebe bir çağdaş sanat girişimi olan locus athens'in kurucu ortağı. 2019 yılında Atina'nın Tavros isimli mahallesinde kurulan ve bu mahallenin ismini taşıyan TAVROS'un da kurucu ortağı. TAVROS diyalog ve bölgeler arası bağlantıyı teşvik eden ve sosyal ve politik konuları ele alırken farklı mikro toplulukları bir araya getiren Atina'nın önde gelen sanat kurumlarından biri. TAVROS 2023 yılında çağdaş sanata sosyal etki yaratan katkılarından dolayı Outset Impact Grant ile ödüllendirilen beş küresel kurum arasında yer aldı.

Maria-Thalia Carras, Naeem Mohaiemen'in 2018 Turner Ödülü için kısa listeye kalan *Tripoli Canceled* ve Didem Pekün'ün 2019 Saraybosna Film Festivali İnsani Yardım Ödülü'nü alan

Araf filmlerinin yanı sıra yine aynı sanatçının *Disturbed Earth* (2021) gibi sanatçı filmlerinin de yapımcılığını üstlendi. 2021 yılında 23. Selanik belgesel film festivalinde jüri üyesi olarak görev yaptı.

İlgi alanları arasında kamusal alan politikaları, çağdaş sanat ve hareketli görüntüler arasındaki ilişkiler, ekolojik aktivizm ve daha geniş bir coğrafi bölgede sanatsal ağları teşvik etmek yer alıyor. 2023'te bu temalara dayanan 8. Selanik Bienali *Being as Communion*'in küratörlüğünü yaptı.

...

İpek Ulusoy Akgül is a freelance writer, editor, and curator based in Istanbul with over 15 years of international experience in arts and culture. She has worked and acted as a consultant for leading museums, art spaces and cultural institutions in New York, Dubai, and Istanbul. She has contributed to various art publications including monographs, exhibition catalogs, artist books, printed exhibitions, periodicals, and blogs as editor, writer, translator, and proofreader.

İpek Ulusoy Akgül graduated from the Department of Cultural Studies at Sabancı University, and continued her graduate studies (focusing on art, architecture, and visual culture) in the Department of History at Boğaziçi University, and completed her MA in Museum Studies at New York University, where she studied as a Fulbright Scholar.

Kültür ve sanat alanlarında 15 yılı aşkın uluslararası tecrübeye sahip olan **İpek Ulusoy Akgül** İstanbul'da yaşayan bağımsız bir yazar, editör ve küratördür. New York, Dubai ve İstanbul'da önde gelen müze, sanat mekanı ve kültür kurumlarında çalışmış ve danışmanlık vermiştir. Aralarında monografi, sergi kataloğu, sanatçı kitabı, basılı sergi, süreli yayın ve blogların da olduğu çeşitli sanat yayınlarına editör, yazar, çevirmen, redaktör olarak katkıda bulunmuştur.

Sabancı Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Bölümü'nden mezun olan Ulusoy Akgül, Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nde lisansüstü çalışmalarına (sanat, mimarlık ve görsel kültür odağında) devam ettikten sonra yüksek lisansını Fulbright Bursu'yla okuduğu New York Üniversitesi Müze Çalışmaları'nda tamamlamıştır.

SENA BAŞÖZ

Born in 1980, Izmir, Turkey

Lives and works in İstanbul, Turkey

EDUCATION

- 2010 MFA in Film/Video, Bard College – NY; Milton Avery Graduate School of the Arts
2002 BA in Economics at Department of Economics, Boğaziçi University, İstanbul, Turkey

SOLO EXHIBITIONS

- 2024 Forough, Lancaster University Peter Scott Gallery, Lancaster, UK
2023 Inevitable Choreography, Zilberman İstanbul, Turkey
Possibilities of Healing, curated by Didem Yazıcı ve Burcu Çimen, Yapı Kredi Kültür Sanat, İstanbul, Turkey
2021 Clam, curated by David Horvitz, Matsuake - Librairie Yvon Lambert, Paris, France
Astronomik Hareketler, Bilsart, İstanbul, Turkey
2020 Ars Oblivionis, Lotsremark Projekte, Basel, Switzerland
A Consolation, Krank Art Gallery, İstanbul, Turkey
Hold On Let Go, MO-NO-HA Seongsu, Seoul
2018 On Lightness, Depo, İstanbul, Turkey
2009 43 Meters Above Sea Level, Manzara İstanbul, İstanbul, Turkey
Journey to the Center of the Earth, Daire Sanat Cihangir, İstanbul

SELECTED GROUP EXHIBITIONS

- 2023 Everything will be just like now – just a little different, curated by Derya Yücel, Künstlerhaus Palais Thurn und Taxis, Bregenz, Austria
Instances of Erasure, program by Nazlı Yayla & Marjolein van der Meer, Platform 82, Berlin, Germany
Unfair Game, curated by Pınar Öğrenci, EXILE, Vienna, Austria
Bir Yer Var, Hara İstanbul, Turkey
Ode to the Earth, curated by Sevim Sancaktar, Bayetav Sanat, İzmir, Turkey
Dreams, Truths, curated by Melike Bayık, Casa Botter, İstanbul, Turkey

- Vision, Mission, Values, curated by T. Melis Golar, Zilberman Selected, İstanbul, Turkey
2022 There is Nothing Inevitable About Time, curated by Maria-Thalia Carras, TAVROS, Athens
2021 Ambiguous, curated by Derya Yücel, Vision Art Platform, İstanbul, Turkey
This Place, curated by Kevser Güler, Yapı Kredi Kültür Sanat, İstanbul, Turkey
Artists' Film International, Whitechapel Gallery, London, UK
Fundacio n Proa, Distrito Federal, Argentina
İstanbul Modern, Turkey
Neuer Berliner Kunstverein, Germany
Crash of Temporalities, curated by Yoshimi Takata, Art Trace Gallery, Tokyo, Japan
Future Memories, curated by Harald Kraemer, Run Run Shaw Creative Media Center, Hong Kong
2020 Billboard İstanbul, curated by Hanne Lise Thomsen, İstanbul, Turkey
Transitorische Turbulenzen, Kunstraum Dreiviertel, Bern, Switzerland
Her Temas Bir İz Bırakır, Krank Art Gallery, İstanbul
Devir, Galeri-5, İstanbul
2019 The Clandestine Life of Objects, curated by Beral Madra, Evliyagil Dolapdere, İstanbul, Turkey
2018 Studio Bosphorus, Hamburger Bahnhof, Berlin, Germany
Quiet Dialogue, curated by Back and Forth Collective, Tokyo Metropolitan Art Museum, Tokyo, Japan
Kapsül, Özel Saint Joseph Fransız Lisesi, İstanbul
Sena Başöz & Lisa Truttman, curated by Golden Pixel Collective, Memphis, Linz, Austria
Eskiz Hali, Galeri-5, İstanbul
2017 Experimentierfeld (Experimental Field), curated by Katharina Gruzei, S.Y.P. Art Space, Tokyo, Japan
Bahar, curated by Zeynep Öz, The İstanbul Off-site Project for Sharjah Biennial 13, İstanbul, Turkey

2016 A Room of Our Own, curated by Arzu Yayıntaş, Güneş Terkol, Sevil Tunaboğlu, ARK Kültür, Istanbul, Turkey
 The Game Settled into a Cagey Midfield Match, curated by Zeynep Öz, Produce-3, SPOT Production
 Fund Exhibition, Istanbul, Turkey
 Impenitent, curated by Arzu Yayıntaş and Neriman Polat, Nazım Hikmet Kültür Evi, Bursa and ARK Kültür, Istanbul, Turkey
 Stay With me, curated by Selda Asal, Kunstraum MOM, Hamburg, Germany

2015 Stay With me, curated by Selda Asal, Depo, Istanbul, Turkey, Museums Weserburg, Bremen, Germany
 Museums Weserburg, Bremen

2014 Stay With me, curated by Selda Asal, Apartment Project, Berlin, Germany
 Cigarette Beetle (Lasioderma serricorne), curated by David Horvitz, 31 Museum Libraries around the world

2012 An Impossible Distance, curated by David Horvitz, Distributed in USA and Mexico City

2011 Uncanny Games, Tahtakale Hamami, Istanbul, Turkey
 I've zine the darkness, Dieschönestadt Gallery, Halle, Germany
 Back Home, Güzelyalı Kültür Merkezi, Izmir

2010 Musen Tempel Orientalis, Linz, Austria

2009 Inspiring Istanbul, Linz, Austria

2008 Kuf/ Mold, Gent, Belgium
 Borders Orbits 04, Siemens Sanat, Istanbul

2003 Aileye Mahsustur, curated by Hafriyat, Karşı Sanat, Istanbul, Turkey

RESIDENCIES & AWARDS

2020-22 Delfina Foundation London, UK
 Resident artist for 3 months part of *Performance as Process: Future Rituals* theme

2020 Lotsremark Projekte Basel, Switzerland
 Resident artist for 2 months

2017 Cite Internationale des Arts Paris, France
 Resident artist for 3 months

2017 Republic of Turkey, Ministry of Culture and Tourism General Directorate of Cinema
 General Directorate of Cinema
 Documentary production grant

2014 Progetto Natura Award
 Gran Paradiso Film Festival, Italy
 Turkish Cultural Foundation
 Cultural exchange fellowship

2013 Republic of Turkey, Ministry of Culture and Tourism
 General Directorate of Cinema
 Documentary production grant

2012 Documentarist Creative Documentary Development Workshop, Istanbul
 Creative Project Award

2009 - 10 Atelierhaus Salzamt- Linz, Austria
 Resident artist for 3 months in EU's "Urban Interventions" program

2008 - 10 Bard College Fellowship and Scholarship

PERFORMANCES

2013 Slalom, Yapı Kredi Kültür Sanat, Istanbul, Turkey

2012 Adjust the Level of the Sea with David Horvitz, Protocinema, Istanbul, Turkey
 Slalom, Wellcome Collection, London, UK
 Slalom, TAVROS, Athens, Greece

2015 UnStumm with Nora Krahl, Kunsthochschule für Medien, Cologne, Germany
 Art and Healing with Yasemin Özcan, SPOT Projects, Istanbul, Turkey

2014 What's the Shape of Your Body? with Nora Krahl, Apartment Project, Berlin, Germany
 Chromatophore with Nora Krahl, Alpha Nova-Kulturwerkstatt & Galerie Futura, Berlin, Germany

2013 Chromatophore with Nora Krahl, Frischzelle Festival, Cologne, Germany

2013 Chromatophore with Nora Krahl, Depo, Istanbul, Turkey

PUBLICATIONS AND WRITING

2024 The Apocalypse is a Dance Party, translated by Alicia Eler

2023 Possibilities of Healing - Ways of Whispering
 Sena Başöz - Noor Abuarafeh

2021 Riverbed - Nehir Yatağı

2020 İlimiz Denizli Serisi, 5 Harfliler - Kiyamet Bir Tekno Partisiydi

2011 missing element, zine

Anchor

When Sena and I travel together, we seldom make plans beforehand. Sena leaves the city whenever she feels like it, and sometimes takes me with her. Since I have a hard time making up my mind, when Sena says, "Come on, get up!" it does me good; an empty seat is reserved for me in the car, what more could I want? But this time it's not a car, it's a boat. Sena had chosen me as the witness of her first attempt to set sail alone in summer. Of course, it was impossible not to turn up. Because being on the road with her means laughing a lot and collecting stories.

The post-breakfast routine of our short vacation was as follows: Sena jumps off the pier, gets on the boat and lands it at the pier. Meanwhile, I am waiting for her in the sun holding my stuff. I have to be fast, so I throw my stuff on the boat and unhook the boat from both sides. I have to take the last hooked rope and jump on the boat. Sometimes the boat moves away from the pier and I cannot jump at the right moment. Sena docks the boat again for me. I manage to do it in my second try. Now I have to run to the front while the captain is at the helm and grab the rope attached to the boat from the buoy. As I change my posture, perhaps I look like a big hook made of meat. Sena laughs at me from the helm seat. Finally, we set off, the sea is beautiful, the wind is beautiful, we both have a triumphant smile on our faces. Then Sena chooses a bay where can anchor, and I have to throw a huge heavy anchor overboard the moment Sena says "Now!". With the anchor in my hand, I bend my knees a little, contract my butt and stomach and get into a safe stance. "Now!" Splashhh! Every time I throw the anchor, I imagine that the rope is wrapped around my legs and that I hit the bottom of the sea. Sometimes we dredge. Then, you have to take the anchor out of the water and throw it again. After some very challenging, breathless, exciting minutes, we go back to a usual summer vacation routine.

One day Sena tells me about a beautiful bay. Once on land, we will be able to reach another view through a mysterious path. "I'll take you there," she says. On a very windy day, we try to accost a very rocky cove. I drop the anchor, but it feels like we're swinging in an endless hole. We're dredging! Sena wants me to take the anchor out of the water, but it gets stuck on something when I pull it out. The wind increases its intensity, we drift. I hold the rope in my hand and try to pull it with all my strength. "I can't do it, Sena! My hands hurt so much!". "Let me try". It does not work. The captain takes the helm again. She first goes astern, then she will go forwards and I will pull the anchor out of the water with all my strength. Me!? There are two schooners around, they're watching us with aplomb. Perhaps, we look like sitcom characters.

The anchor rope is so taut that I don't know what to do. Sena doesn't seem calm anymore. I feel like getting rid of the rope, but then what will we do without the anchor? As we are writhing with worry on the boat, the rope comes off and in a split second disappears. Amidst feelings of relief and helplessness, the captain takes the helm again and we start sailing away from that ominous bay with the crazy wind. We decide to move to a calmer and shallower bay and rest there for a while without dredging with the small anchor. Without saying a word, Sena takes her paints out of her bag and starts to draw the last moment she saw the anchor. She paints with jet black crayons, silently and with quick gestures. She is wearing a bikini; her arms, legs and belly are covered in paint. I watch my friend in amazement, laughing. Then she finishes the drawing and sends it to her father. "Our anchor is right here". Then she jumps into the sea to get clean.

Sevil Tunaboylu

Demir

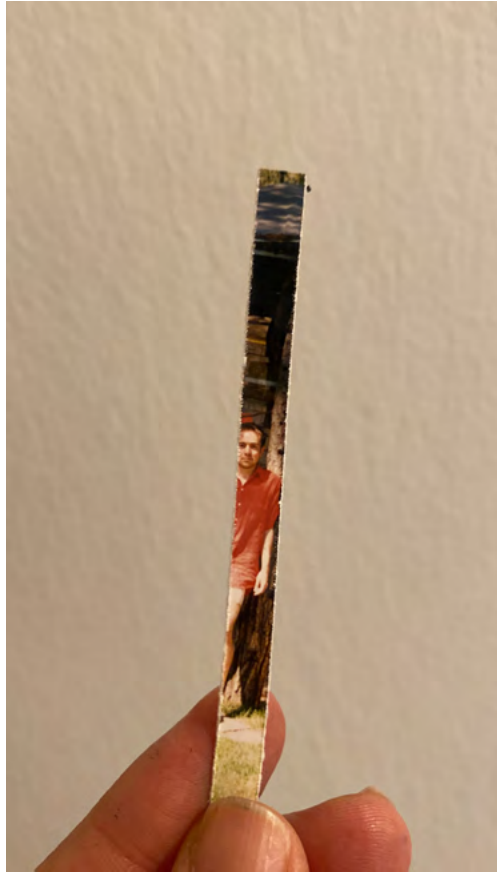
Sena'yla seyahatlerimiz pek planlı gelişmez. O, aklına estiği zaman ayrılır şehirden, bazen beni de yanına alır. Karar vermekte zorlanan biri olduğum için, Sena'nın "Haydi kalk!" deyişi iyi gelir, arabada benim için ayrılmış boş bir koltuk var, daha ne isterim ki? Ama bu seferki araba değil, bir tekne. Sena tek başına denize açılacağı ilk yazın tanığı olarak beni seçmişti. Tabii ki bu teklife icabet etmemek olmazdı. Çünkü onunla yollarda olmak çok gülmek ve hikâyeler biriktirmek demek.

Birkaç günlük tatilimizin kahvaltı sonrası rutini şöyleydi: Sena iskeleden atlıyor, tekneyi iskeleye yanaştırıyor. Bu sırada ben elimde eşyalarla güneşin altında onu bekliyorum. Hızlı olmam gerek, elimdeki eşyaları tekneye fırlatıyorum ve her iki yerden karaya bağlı teknenin kancalarını söküyorum. Son kancalı halatı da alıp tekneye atlamalıyım. Bazen tekneyle iskele arası açılıyor ve doğru zamanda atlayamıyorum. Sena tekneyi benim için tekrar yanaştırıyor. İkinci denemede oluyor. Şimdi de kaptan dümen başındayken benim ön tarafa koşup, teknenin ucuna bağlı halatı şamandıradan almam gerekiyor. Bunun için şekilden şekile girerken, etten büyük bir kancaya benziyorum muhtemelen. Sena dümen koltuğundan doğru bana gülüyor. Sonunda yola koyuluyoruz, deniz güzel, rüzgâr güzel, ikimizde de muzaffer bir gülümseyiş... Sonra Sena bir koy seçiyor, şimdi de o koya yanaşmamız, benim kocaman ağır bir demiri, Sena "Şimdi!" dediği an denize atmam gerekiyor. Elimde demirle, dizlerimi biraz büküyorum, popomu ve karnımı kasıp güvenli bir duruşa geçiyorum. "Şimdi!" Cluuppph! Her seferinde halatın bacaklarıma dolandığını ve suyun dibini boyladığımı hâyâl ederek atıyorum demiri. Bazen tarıyoruz. Demiri sudan çıkarıp, tekrar atmak lazım. Epey zorlu, nefes nefese, heyecanlı dakikalardan sonrası bildiğimiz yaz tatili seyrinde ilerliyor.

Bir gün güzel bir koydan bahsediyor Sena. Karaya çıkınca gizemli bir patikadan başka bir manzaraya ulaşabileceğiz. "Seni oraya götüreyim", diyor. Epey rüzgârlı bir günde, oldukça kayalık bir koya yanaşmaya çalışıyoruz. Ben demiri atıyorum ama sanki sonsuz bir delikte sallanıyoruz. Tarıyoruz! Demiri sudan çıkarıp tekrar almamı istiyor Sena, ama çekerken bir şeye sıkışıyor. Rüzgâr şiddetini arttırıyor, önden savruluyoruz, benim elimde halat, çekmeye çalışıyorum tüm gücümle " Yapamıyorum Sena! Ellerim çok acıyor!", "Dur ben deneyeyim". Olmuyor. Tekrar dümenin başına geçiyor kaptan. Geri geri gidiyor, sonra ileri doğru gidecek ve ben var gücümle demiri sudan çıkaracağım. Ben!? Etrafta iki gulet var, bizi izliyorlar ama istiflerini bozmadan. Onlar için sitkom karakterleri gibi olmalıyız.

Demirin halatı o kadar geriliyor ki ne yapacağımı bilemiyorum. Sena da artık sakın görünmüyor. İçimden halattan kurtulmak geçiyor ama o zaman demirsiz ne yapacağız? Biz teknenin ucunda endişeden kıvranırken, halat yerinden çıkıyor kaşla göz arasında ve gözden kayboluyor. Rahatlama ve çaresizlik hisleri arasında kaptan yine dümenin başına geçiyor ve o uğursuz deli rüzgârlı koydan uzaklaşmaya başlıyoruz. Daha sakın ve sığ başka bir koya geçip, küçük çapayla taramadan bir süre orada dinlenmeye karar veriyoruz. Sena hiç konuşmadan çantasından boyalarını çıkarıp demiri son gördüğü anı çizmeye başlıyor. Simsiyah pastel boyalarla boyuyor, konuşmadan ve hızlı hareketlerle. Üzerinde bikinisi var; kolları, bacakları, göbeği boya içinde. Şaşkınlıkla ve gülerek arkadaşımı izliyorum. Sonra resmi bitirip babasına gönderiyor. "İşte demirimiz tam burada" diye. Ardından temizlenmek için denize atlıyor.

Sevil Tunaboğlu

Sena Başöz

Inevitable Choreography

Kaçınılmaz Koreografi

16.12.2023
– 24.02.2024

Thanks to Teřekkürler

Amira Akbıyıköğlü, Nüket Amanoel, Gül & Mustafa Başöz, Canan Bozbađ,
Alexandra de Cramer, Fuat Eřrefođlu, Onur Karaođlu, Ömer Kukul, İrem Nalça,
Esra & Genk Özden, Canan Yücel Pekiçten, Nihal & Aziz řaşmaz,
Sevil Tunaboylu, İpek Ulusoy